

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 228/2018
03.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Божидар Вукашиновић, адвокат из ..., против туженог ББ, ... ДОО из ..., чији је пуномоћник Гордана Риђић Ђурић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2169/17 од 29.09.2017. године, исправљена решењем истог суда Гж1 2169/17 од 31.10.2017. године, на седници одржаној 03.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2169/17 од 29.09.2017. године, исправљена решењем истог суда Гж1 2169/17 од 31.10.2017. године, у делу става првог изреке и у ставу другом изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Бору П1 308/15 од 27.03.2017. године у делу става првог изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете по основу претрпљених физичких болова исплати износ од 1.100.000,00 динара и по основу душевних патњи због умањења животне активности износ од 1.200.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 27.03.2017. године, као дана пресуђења до коначне исплате, и тако што се обавезује тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 355.400,00 динара.

У преосталом делу ревизија тужиоца се **ОДБИЈА** као неоснована.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у укупном износу од 45.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 308/15 од 27.03.2017. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете по основу претрпљених физичких болова исплати износ од 1.100.000,00 динара, по основу претрпљеног страха износ од 1.000.000,00 динара, по основу душевних патњи због умањења опште животне активности 1.200.000,00 динара и по основу душевних патњи услед наружености износ од 1.300.000,00 динара, све износе са законском затезном каматом почев од 27.03.2017. године, као дана пресуђења па до коначне исплате,

док је вишак тужбеног захтева преко досуђених износа, а до тражених 1.500.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 1.200.000,00 динара по основу претрпљеног страха, 2.000.000,00 динара по основу душевних патњи због умањења опште животне активности и 2.500.000,00 динара по основу душевних патњи због наружености са законском затезном каматом, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 573.771,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2169/17 од 29.09.2017. године, исправљеном решењем истог суда Гж1 2169/17 од 31.10.2017. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у усвајајућем делу става првог изреке тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете по основу претрпљених физичких болова исплати износ од 600.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 400.000,00 динара, на име претрпљених душевних патњи због умањења опште животне активности износ од 800.000,00 динара и на име душевних патњи због наружености износ од 1.000.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 27.03.2017. године, као дана пресуђења до коначне исплате, док је захтев тужиоца од досуђених износа и то: за претрпљене физичке болове до износа од 1.100.000,00 динара, за претрпљени страх до износа од 1.000.000,00 динара, за претрпљене душевне патње због умањења опште животне активности до износа од 1.200.000,00 динара и за претрпљене душевне патње због наружености до износа од 1.300.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 330.981,00 динар док је део захтева преко досуђеног износа до износа од 573.771,00 динара одбијен као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и због одлуке о трошковима парничног поступка.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14) Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија делимично основана, а делимично неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до неправилне примене неких од одредаба овог закона, због чега нема ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог и радио је на пословима кв бравар у ВВ. Тужилац је претрпео повреду на раду дана 11.05.2014. године приликом монтаже хидросета терцијалне дробилице када је услед попуштања осовине са навојем дошло до клизања хидросета са дизалице на једну страну који му је прикљештио обе ноге услед чега је задобио тешку телесну повреду. Смештен је у болницу у ..., а касније на Клинику за ... и на

.... у ... где је имао већи број оперативних захвата и пресађивање мишића и ткива, а укупно је лечен у трајању од око осам месеци. Од шестог месеца након повређивања носи спољашње фиксаторе и креће се уз помоћ штака без ослонца на десну ногу. О задобијеној повреди сачињен је извештај о повреди на раду од 14.05.2014. године. Вештачењем од стране вештака за област машинске технике на околност постојања доприноса тужиоца повреди утврђено је да тужилац не сноси одговорност за насталу штету нити има његовог доприноса насталој штети. Медицинским вештачењем је утврђено да се повреда тужиоца огледа у виду отвореног прелома обе потколенице, с тим да је на левој потколеници постојао прелом обе кости, на десној потколеници отворени прелом и то вишекомадни обе кости потколенице са прекидом крвних судова и са масивним дефектом коже, поткожних меких ткива и великог дела голењачне кости која повреда се квалификује као тешка телесна повреда, а у време настанка је представљала тешку телесну повреду опасну по живот. Због задобијања повреде тужилац је у тренутку повређивања и за све време до указивања помоћи од стране хитне помоћи трпео физичке болове најјачег интензитета, а надаље и сталне физичке болове јаког интензитета у трајању од око недељу дана после оперативних интервенција у оквиру првог болничког лечења на ... у ..., сталне физичке болове јаког интензитета више дана после сваке наредне операције у укупном трајању још око три недеље, физичке болове средњег интензитета уз врло често појачавање и до јаког степена после сваке оперативне интервенције у укупном трајању од око два месеца, а физичке болове лаког интензитета у укупном трајању од око четири месеца. Осим сталних физичких болова у периоду од две године и девет месеци тужилац је трпео и повремене физичке болове нарочито у периодим кућног лечења и опоравка најчешће лаког, повремено до средњег интензитета настале као последица процеса зарастања прелома и оздрављења оперативних рана. Физичке болове наведених карактеристика тужилац трпи и данас и трпеће их до краја активног лечења али и у будућности. С обзиром да лечење тужиоца још увек траје, да хода уз помоћ пара потпазушних штака без ослонца на десну ногу, да су му мишићи пресађени са леве на десну потколеницу у анатомском погледу врло вероватно нефункционални, а процес зарастања и попуњавања великог коштаног дефекта на десној потколеници још увек траје и да се не може знати за сада да ли ће бити разлике у дужини леве и десне ноге, скоро извесно је да тужилац неће моћи стабилно и безбедно да се креће без ортопедског помагала, а да ће му кретање бити успорено и временски врло ограничено па неће моћи да обавља активности које захтевају друго ходање, трчање и скакање, чуцање или слично, врло отежано и врло временски ограничено ће моћи да се креће по неравномерном терену, успону и степеништу и неће моћи да обавља истовремени рад рукама и кретање на дужој релацији, те под условом да се активно лечење тужиоца оконча без додатних тежих анатомских и функционалних последица процењено је да је општа животна активности тужиоца трајно умањена у почетном делу високог степена око 60%. Вештачењем је такође утврђен интензитет и дужина трајања претрпљеног страха код тужиоца као и трајно умањење естетског изгледа тужиоца у високом степену, што је све ближе описано у нижестепеним одлукама.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да постоји одговорност тужене за штету коју је претрпео тужилац и да иста одговара за ту штету сходно одредбама члана 173. и 174. Закона о облигационим односима. Првостепени суд је у складу са одредбом члана 164.

Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05...75/14) и одредбом члана 154. став 1., у вези члана 200. Закона о облигационим односима обавезао туженог да тужиоцу накнади штету у досуђеним износима за сваки вид нематеријалне штете. Међутим, другостепени суд је закључио да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио одредбу члана 200. ЗОО када је одмерио и досудио износе по појединим видовима нематеријалне штете, те је преиначио првостепену пресуду досуђујући износе као у изреци другостепене пресуде.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је делимично преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца за више од досуђених износа на име претрпљених физичких болова и душевних болова због умањене животне активности.

Тужени је одговоран за штету коју је претрпео тужилац сходно одредбама члана 173. и 174. Закона о облигационим односима и одредби члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05...75/14). У конкретном случају, тужилац је испуњавајући своје радне задатке претрпео тешке телесне повреде. Дакле, обављајући опасну делатност тужилац се повредио и овом повређивању није ничим допринео нити га је могао у таквим условима спречити. У наведеном се огледа урзочнопоследична веза између опасне делатности и руковања опасном ствари настале штете па су правилно нижестепени судови применили материјално право када су обавезали туженог да тужиоцу накнади штету.

Висина штете за претрпљене физичке болове и претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности у износима од 1.100.000,00 динара и 1.200.000,00 динара, правилно је одмерена од стране првостепеног суда у складу са чланом 200. ЗОО у вези са чланом 232. ЗПП супротно закључку другостепеног суда. Правилан је закључак првостепеног суда да све околности конкретnog случаја, а посебно интензитет и трајање физичких болова, као и душевних болова због умањења животне активности и процента умањења, оправдавају досуђивање правичне накнаде у износима досуђеним првостепеном пресудом. При томе је овај суд водио рачуна о томе да накнада буде адекватна значају повређеног добра, циљу коме служи, те природи и друштвеној сврси обештећења.

Међутим, Врховни касациони суд налази да је, одлучујући о накнади нематеријалне штете за претрпљени страх и за душевне болове због наружености, другостепени суд, имајући у виду утврђени интензитет и трајање страха и степен естетског наружења, правилно преиначио првостепену пресуду и досудио одговарајуће износе за ове видове штете и то износ од 400.000,00 динара за претрпљени страх и износ од 1.000.000,00 динара за естетску наруженост, док је преко досуђених, а до тражених износа правилно одбио као неоснован тужбени захтев, јер се досуђеним износом тужиоцу пружа одговарајућа сатисфакција за штету коју је претрпео, а са друге стране досуђени износ не води остваривању лукративних циљева што је у складу са принципом правичности који се примењује.

Из напред наведених разлога, у делу одлуке о накнади нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и душевне болове због умањења животне

активности ревизија тужиоца је уважена и другостепена пресуда преиначена, док је у осталом делу ревизија одбијена као неоснована и одлучено као у ставу првом и другом изреке на основу члана 414. став 1. и члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Преиначена је и одлука о трошковима првостепеног поступка сходно успеху тужиоца те су тужиоцу сходно члану 153. став 2. ЗПП и 154. у вези са чланом 165. досуђени трошкови: за састав тужбе и једног образложеног поднеска износ од по 22.500,00 динара, за заступање на седам одржаних рочишта од стране адвоката износ од по 24.000,00 динара, за заступање на једном неодржаном рочишту износ од 12.750,00 динара, на име таксе на тужбу износ од 84.800,00 динара као и таксе на одлуку износ од 21.920,00 динара, на име медицинског вештачења 22.930,00 динара, што укупно износи 355.400,00 динара сходно примени важеће АТ и ТТ у време пресуђења.

Тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у висини од 45.000,00 динара који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 45.000,00 динара на основу Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/12) као и трошкове судске таксе за ревизију у износу од 43.840,00 динара према Тарифном број 1. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр.28/94...106/15) и судске таксе за одлуку по ревизији у износу од 65.740,00 динара према Тарифном броју 2. исте тарифе.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић